

Teaching Guide

Identifying Data					2021/22
Subject (*)	Specific Anatomy of the Lower Limb	Code	750G02104		
Study programme	Grao en Podoloxía				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6	
Language	SpanishGalician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Fisioterapia, Medicina e Ciencias Biomédicas				
Coordinador	Facio Villanueva, Angel	E-mail	angel.facio@udc.es		
Lecturers	Facio Villanueva, Angel	E-mail	angel.facio@udc.es		
Web	campusvirtual.udc.gal/				
General description	A materia versará sobre a descripción e coñecemento da anatomía específica do membro inferior incluíndo a osteoloxía, artroloxía, mioloxía, vascularización e inervación. Asemesmo se abordará a anatomía topográfica, de gran importancia para a semioloxía clínica así como a postura humana e elementos básicos para a marcha. Ademais da aplicación de técnicas de imaxe no estudo do pe.				
Contingency plan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modifications to the contents 2. Methodologies <ul style="list-style-type: none"> *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation <ul style="list-style-type: none"> *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy 				

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	Coñecer o desenvolvemento embriolóxico nas distintas etapas de formación. A anatomía e fisioloxía humana. Estudo dos diferentes órganos, aparatos e sistemas. Esplacnoloxía vascular e nerviosa. Eixos e planos corporais. Anatomía específica do membro inferior.
A12	Realizar a historia clínica podolóxica e rexistrar a información obtida. Filoxenia do aparato locomotor. O pé a través da historia. Desenvolver as técnicas de exploración física. Parámetros clínicos normais en decúbito, bipedestación estática e dinámica. Técnicas de exploración clínica. Estudo das técnicas e forma de actuación podolóxica no ámbito sanitario.
A65	CE1 -Coñecer o desenvolvemento embriolóxico do corpo humano, os eixos e planos corporais e a anatomía de órganos, aparellos e sistemas do corpo humano e a esplacnoloxía vascular e nerviosa
A66	CE2 -Coñecer a anatomía específica do membro inferior
B23	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adóitase atopar a un nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B25	CB3 -- Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética

B29	CG02 - Coñecer a estrutura e función do corpo humano en especial da extremidade inferior, semioloxía, mecanismos, causas e manifestacións xerais da enfermidade e métodos de diagnóstico dos procesos patolóxicos médicos e cirúrxicos, interrelacionando a patoloxía xeral coa patoloxía do pé.
C9	CT01 - - Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C11	CT03 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida
C14	CT06 -Adquirir habilidades para a vida e hábitos, rutinas e estilos de vida saudables
C15	CT07 - Desenvolver a capacidade de traballar en equipos interdisciplinares ou transdisciplinares, para ofrecer propostas que contribúan a un desenvolvemento sustentable ambiental, económico, político e social
C17	CT09 -Ter a capacidade de xestionar tempos e recursos: desenvolver plans, priorizar actividades, identificar as críticas, establecer prazos e cumprilos

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
	A1	B23	C9
Coñecer e identificar os relieves óseos palpables, os elementos musculares, estruturas articulares, inervación e vascularización do membro inferior.	A12 A65 A66	B25 B29	C11 C14 C15 C17
Coñecer e identificar cada un dos elementos óseos, articulares, ligamentosos, musculares, vasculares e nerviosos do membro inferior.	A1 A66		
Coñecer as bases da cinesiología para comprender o funcionamento conxunto dos elementos que forman o membro inferior.	A12 A66		
Capacidade para recoñecer e diferenciar as distintas estruturais do membro inferior por medio dos métodos diagnósticos máis habituais na práctica clínica.	A1		
Sentar as bases anatómicas para interpretar os diferentes métodos de diagnóstico por imaxe máis usuais na práctica clínica podolóxica e a semioloxía básica do membro inferior.	A1 A65 A66	B29	C11

Contents

Topic	Sub-topic
Tema 1.- Introducción ó estudo anatómico do membro inferior	Conceptos xerais Modelos anatómicos Técnicas de estudio
Tema 2: Osteoloxía do membro inferior	2.1.- Pé (tarso, metatarso, dedos) 2.2.- Perna 2.3.- Muslo 2.4.- Pelve
Tema 3: Artroloxía/sindesmología do membro inferior	3.1.- Articulacións do pé 3.2.- Articulación do nocello 3.3.- Articulación do xeonllo 3.4.- Articulación da coxa 3.5.- Articulacións da cintura pélvica
Tema 4: Mioloxía do membro inferior	4.1.- Pé (tarso, metatarso, dedos) 4.2.- Perna 4.3.- Muslo 4.4.- Pelve
Tema 5: Postura humana e a súa relación co pé	Bipedestación Marcha

Tema 6: Análise morfolóxica do pé: bóveda plantar	Variacións anatómicas
Tema 7: Anatomía topográfica do pé e do membro inferior	Exploración Semioloxía clínica
Tema 8: Anatomía funcional do pé e do membro inferior	Exploración Semioloxía clínica
Tema 9: Técnicas de imaxe no estudio anatómico do pé e do membro inferior	Ecografía Radioloxía simple Doppler vascular Tomografía axial computada (TAC) Resonancia magnética nuclear (RMN) Tomografía de emisión de positróns (PET)

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Laboratory practice	A1 A12 A66	9	30	39
Multiple-choice questions	A1 A12 A66	1	10	11
Supervised projects	A65 A66	15	15	30
Guest lecture / keynote speech	A1 A12 A65 A66 B23 B25 B29 C9 C11 C14 C15 C17	40	20	60
Personalized attention		10	0	10

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Actividade formativa que permite que os estudantes aprendan de maneira efectiva a través da realización de actividades de carácter práctico tales como demostracións, cadernos de prácticas, traballo con maquetas, traballo con pezas anatómicas.
Multiple-choice questions	Proba con preguntas con varias opcións posibles e unha única resposta válida.
Supervised projects	Elaboración dun traballo ca participación activa e o apoio do profesor
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción de algunhas preguntas dirixidas ós estudantes, ca finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Supervised projects Multiple-choice questions Guest lecture / keynote speech Laboratory practice	As distintas metodoloxías requiren un seguimento e apoio continuado a través das titorías e as sesión de seguimento da elaboración dos traballos, de xeito presencial se a situación epidemioloxía e as indicacións das autoridades sanitarias o permiten ou telemática en caso contrario.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	A65 A66	Elaboración dun traballo co apoio o profesor	5
Multiple-choice questions	A1 A12 A66	Exame tipo test con 60 preguntas con 4 opción posibles e unha única delas válida.	70

Guest lecture / keynote speech	A1 A12 A65 A66 B23 B25 B29 C9 C11 C14 C15 C17	Avaliarase a participación activa en clase	5
Laboratory practice	A1 A12 A66	Realizarase un caderno de prácticas e traballarase con maquetas anatómicas.	20

Assessment comments

Para superar a materia é necesario realizar as actividades prácticas e superar a avaliación final das mesmas con alomenos unha puntuación de 5 sobre 10, ademáis de obter unha media de 6 (sobre 10) na calificación da proba de resposta múltiple e 5 sobre 10 no total da asignatura.

Convocatorias de segunda oportunidade e posteriores matrículas: Para aqueles alumnos/as que teñan cursado a materia e realizado as prácticas obrigatorias de forma completa ca calificación de apto, deben ter en conta que poden voltar a cursar toda a materia novamente e presentarse só ao examen teórico final, tendo en conta que a calificación do exame teórico fará media cas calificacións das prácticas, talleres, traballos tutelados e clases maxistras do curso académico no que teñan cursado as mesmas.

Para os alumnos con matrícula parcial ou dispensa académica: poderán obter a calificación da asignatura ca modalidade ordinaria na que a proba de resposta múltiple supón o 40% da calificación e o outro 60% corresponde á elaboración do cuadernillo de prácticas e os traballos tutelados, e seguimento das sesión maxistras. Nesta modalidade será obrigatorio superar a proba de resposta múltiple e realizar os cadernillos de prácticas para superar la asignatura.

Convocatorias da oportunidade adiantada de avaliación: Para aqueles alumnos/as que teñan solicitado a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran cos requisitos e se lles conceda podrán presentarse ó exame teórico final cuia calificación suporá o 100% da calificación da materia.

Non presentado: Se calificará como non presentado ós/ás alumnos/as que non concurran á realización do exame e/ou non entreguen os cadernillos de prácticas nos prazos definidos.

Matrícula de honra: Poderá obterse a calificación de matrícula de honra habendo obtido a calificación de sobresainte e a máxima calificación na avaliación e seguimento continuo realizado durante o curso académico.

Sources of information

<p>Basic</p>	<p>1.AAVV. Terminología anatómica. Panamericana, 1ª ed, 2001. 2. Abrahams PH, Hutchings RT, Marks SC. Gran atlas McMinn de Anatomía Humana. Oceano, 2ª ed, 2009. 3. Agur FR, Dalley F. Grant. Atlas de anatomía. Panamericana, 11ª ed, 2007. 4. Bouchet A, Cuilleret J. Anatomía descriptiva, topográfica y funcional. Panamericana, 1º ed, 1997. 5.Canby CA. Anatomía basada en la resolución de problemas. Elsevier - Masson, 1ª ed, 2007. 6. Chung KW. Colección temas clave: Anatomía. 6ª ed. 2008. 7. Dauber W. Feneis. Nomenclatura anatómica ilustrada, Elsevier Masson, 5ª ed, 2006. 8. Delgado L. Prácticas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2010. 9. Detton AJ. Grant. Manual de disección. Wolters Kluwer. 16ª ed, 2017. 10. Dufour M. Anatomía del aparato locomotor. Tomo 1: Miembro inferior. Masson, 1ª ed, 2003. 11. Drake RL, Vogl A. Gray. Anatomía para estudiantes. Elsevier, 2º ed, 2010. 12. Dykes M, Watson W. Lo esencial en anatomía. Elsevier Mosby, 3ª ed, 2011. 13. Escuredo B, Sánchez JM, Borrás SX, Serrat J. Estructura y función del cuerpo humano. McGraw-Hill Interamericana, 1995. 14. Fraga H. Anatomía básica. Galinova, 1ª ed, 2003. 15. García-Porrero J. Anatomía humana. McGraw-Hill ? Interamericana, 1ª ed, 2005. 16. Grine FE. Manual de laboratorio de anatomía humana. 3ª ed, 2008. 17. Gosling JA, Harris PF, Hunpherson JR. Anatomía Humana. Mosby/Doyma, 2ª ed, 1994. 18. Guzmán S, Eizondo RE. Anatomía humana en casos clínicos. Panamericana, 2ª ed, 2012. 19. Hansen JT. Atlas de disección. Sobotta. Elsevier, 2ª ed, 2017. 20. Hansen JT. Netter. Flashcards de anatomía. Elsevier. 4ª ed, 2017 21. Jacob S. Atlas de anatomía humana. Elsevier Science, 1ª ed, 2003. 22. Kamina P. Anatomía general. Panamericana, 1997. 23. Kapit W, Elson LM. Anatomía. Ariel, 1ª ed, 2014. 24. Latarjet M, Ruiz Liard A. Anatomía Humana. Panamericana, 4ª, 2004. 25. Lippert H. Anatomía. Marban, 1ª ed, 1999. 26. Llusá M, Merí, Ruano D. Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2004. 27. Lütjen-Drecoll E, Rohen JW. Anatomía. Panamericana, 1ª ed, 2012. 28. Möller TB, Reil E, Stark P. Atlas de anatomía radiológica. Marban, 3º ed, 2011. 29. Moore KL, Agur FR. Fundamentos de anatomía con orientación clínica. Panamericana, 6ª ed, 2008. 30. Moore KL, Dalley F, Agur AM. Anatomía con orientación clínica. Wolters Kluwer, 6ª edición, 2008. 31. Netter FH. Atlas de anatomía humana. Elsevier Masson, 6ª ed, 2015. 32. Nielsen M, Miller S. Atlas de anatomía humana. Panamericana, 1ª ed, 2012. 33. Olinger AB. Atlas de anatomía humana. Lippincott 1ª ed, 2016. 34. Pansky B, Gest T. Anatomía concisa e ilustrada de Lippincott, volumen 1: espalda, miembro superior e inferior. AMOLCA 1ª ed, 2017. 35. Platzer W. Atlas de anatomía con correlación clínica. Tomo 1. Aparato locomotor. Editorial médica Panamericana, 9ª ed, 2008. 36. Paulsen F, Waschke J. Sobotta. Atlas de disección. Elsevier. 2ª ed. 2017. 37. Pró E. Anatomía clínica. Editorial médica Panamericana, 1ª ed, 2011. 38. Putz R, Pabst R. Atlas de Anatomía Humana Sobotta (I y II). Panamericana, 22ª ed, 2006. 39. Rouviere H y Delmas A. Anatomía humana. Masson, 11ª ed, 2005. 40. Sadler, TW. Langman Embriología médica. Wolters Kluwer, 11ª ed, 2009. 41. Schunke M, Schultze E, Schumacher U, Voll M, Wesker K. Texto y atlas de anatomía. Tomo I. Anatomía general y aparato locomotor. Panamericana, 1ª ed, 2005. 42. Smith-Agreda JM. Escolar. Reconstrucciones humanas por planos de disección. Editorial Panamericana, 5ª ed, 2009. 43. Spratt JD, Salkowski LR, Loukas M, Turmezei T, Weir J, Abrahams PH. Atlas de anatomía humana por técnicas de imagen. Elsevier, 5ª ed, 2017. 44. Suárez Quintanilla JA, Iturrieta Zuazo I, Rodríguez Pérez AI, García Esteo FJ. Anatomía humana para estudiantes de ciencias de la salud. Elsevier. 1ª ed., 2017. 45. Tank PW. LWW Atlas de anatomía. Wolters Kluwer. 1ª ed, 2009. 46. Thibodeau GA, Patton KT. Anatomía y fisiología. Elsevier Mosby, 6ª ed, 2007. 47. Thibodeau GA, Patton KT. Estructura y función del cuerpo humano. Elsevier Mosby, 13ª ed, 2011. 48. Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 2: Miembro inferior, Elsevier Masson, 2ª ed, 2006. 49. Thompson JC,. Atlas práctico de anatomía ortopédica. Elsevier, 2ª ed, 2011. 50. Tortora GJ, Derrickson BH. Principios de anatomía y fisiología. Editorial Panamericana, 13ª ed, 2013. 51. Ullmann HF. Atlas de anatomía. Ed Ullmann, 1ª ed, 2103. 52. Vilensky JA, Hoffman LA. Rohen. Atlas de anatomía humana. Wolters Kluwer, 8ª ed, 2015. 53. Waschke J, Drenckhahn D. Compendio de anatomía. Editorial Panamericana, 1ª ed, 2009.</p>
<p>Complementary</p>	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

ADAPTACIÓN DA PRESENCIALIDADE Á SITUACIÓN EPIDEMIOLÓXICA: Todas as actividades presenciais se realizarán con asientos preasignados, con mascarilla, ventilación, non permitindo o consumo de alimentos e bebidas e asegurando que se cumpran as medidas de prevención e hixiene do centro establecidas e publicadas en: <https://udc.es/es/fep/coronavirus/>.

No caso de que el grupo de docencia magistral supere as indicaciones de aforo da aula se establecerán grupos rotativos de docencia híbrida, nos que os estudantes que non quepan na aula seguirán esa semana a docencia de forma telemática e a seguinte de forma presencial, sendo o outro grupo o que a realice de forma telemática, segunda planificación establecida polo docente da materia.

Para axudar a conseguir un entorno inmediato sustentable e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "III Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2018-2020)" os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático.

b.- De realizarse en papel:

- Non se empregarán plásticos.

- Realizaranse impresións a dobre cara.

- Empregarase papel reciclado.

- Evitarase a realización de borradores.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.